

Una Cerdanya de cent capitals

Les comarques han estat històricament unitats geogràfiques i, sobretot, socials. Aquestes divisions administratives catalanes que va establir, entre d'altres, el geògraf sabadellenc Pau Vila el 1932 responien als hàbits dels ciutadans en el seu dia a dia. Els moviments socials i econòmics de cada territori va definir el dibuix de la comarca com un univers únic de referències pels seus habitants. En aquesta dinàmica, el mercat del cap de comarca era un fet definitiu. Aquesta realitat es continua produint en moltes comarques, sobretot les allunyades de les grans ciutats. En les comarques de l'anomenat Territori, la capital continua jugant un paper aglutinador en els camps de la sanitat, educació, economia, cultura i en les relacions socials. El que des- punta als pobles passa després a la capital comarcal i finalment a la gran Barcelona di-

buixant una estructura de país ordenada a partir de les relacions lògiques del territori. A les zones de frontera aquesta realitat es distorsiona. Les divisions administratives sobreposades a la comarca natural creen rutines diferents en funció del pam de terreny que es trepitja. A la Cerdanya la sobreposició de fronteres administratives crea realitats social inimaginables en altres comarques. Dimarts al vespre a l'assaig de la Colla Castellera de Cerdanya, a la Sala Polivalent de la Tor de Querol. La quarantena de castellers que hi participen provenen de pobles de l'estat francès o de l'espanyol, de la província de Lleida o de la de Girona o dels cantons que divideixen també l'Alta Cerdanya. De la mateixa manera, la feina o els estudis també en condicionen la via quotidiana. A la pinya del castell, l'Eulàlia, la Juliana i l'Ascari comparteixen rengle. L'activitat

castellera els uneix durant unes hores al local de la Tor. Al matí següent, l'Eulàlia, que treballa en un centre mèdic d'Osseja marxa a unes jornades de formació a Narbona. La Juliana, que estudia en un institut de la Seu agafa l'autobús escolar a Prullans cap a l'Alt Urgell. I l'Ascari, que treballa en el sector de les duanes, es desplaça a Andorra, on viu entre setmana. De la mateixa manera, la Carme, que és administrativa, es desplaça a l'oficina bancària de Bagà, i la Glòria, tècnica d'un ajuntament, marxa a Girona a una reunió del seu sector. La unió de la pinya castellera que dibuixa la comarca en tota la seva extensió un vespre, s'esvaeix durant la jornada següent en un realitat de rutines i moviments socials que no tenen res a veure amb aquell estudi que el 1932 va concreta el dibuix de les comarques. Una Cerdanya de cent capitals.